

noisis

Σύμβουλοι Ανάπτυξης

Υπεύθυνα Διπλά σας!

Συνοπτικός Οδηγός Δράσης: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027

Παρέμβαση Π3-73-2.3:

**«Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/ εμπορία
και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων του
Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική
(ΣΣ ΚΑΠ) της Ελλάδας 2023–2027»**

Αθήνα

Μαιάνδρου 19,
τ.κ. 115 28, Ιλίσια
Τηλ.Κέντρο: 210 7250800
Fax: 210 7250812

e-mail: infoathens@noisis.gr

Θεσσαλονίκη

Κανελλοπούλου 15,
τ.κ. 542 48, Κηφισιά
Τηλ.Κέντρο: 2310 455299
Fax: 2310 434130

e-mail: info@noisis.gr

Δυτ. Μακεδονία

Αθ. Διάκου 38 & Γραβιάς,
τ.κ. 521 00, Καστοριά
Τηλ.Κέντρο: 24670 22906
Fax: 24670 24956

e-mail: infokastoria@noisis.gr

www.noisis.gr
www.anaptyxiakos.gr

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/ εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΣΣ ΚΑΠ) της Ελλάδας 2023– 2027
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης - Ε.Γ.Τ.Α.Α.) και από το Ελληνικό Δημόσιο (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων – Π.Δ.Ε.).
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Ελληνική Επικράτεια

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΣΤΟΧΟΙ ΔΡΑΣΗΣ

Η Παρέμβαση αφορά στη στήριξη των δικαιούχων που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων, εφαρμόζεται οριζόντια σε όλη την Χώρα και συνεισφέρει στους ακόλουθους στόχους:

- α) ενίσχυση του προσανατολισμού στην αγορά και αύξησης της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης εστίασης στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση,
- β) βελτίωση της θέσης του γεωργού στην αξιακή αλυσίδα,
- γ) προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης, της ισότητας των φύλων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των γυναικών στη γεωργία, της κοινωνικής ένταξης, της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, της κυκλικής βιοοικονομίας και της αειφόρου δασοκομίας,
- δ) βελτίωση της ανταπόκρισης της γεωργίας της Ένωσης στις απαιτήσεις της κοινωνίας σχετικά με τα τρόφιμα και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων των υψηλής ποιότητας, ασφαλών και θρεπτικών τροφίμων που παράγονται με βιώσιμο τρόπο, μείωση της σπατάλης τροφίμων, καθώς και βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων και καταπολέμηση της αντοχής στα αντιμικροβιακά,
- ε) αύξηση της παραγωγής/τυποποίησης/μεταποίησης προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ και προϊόντων με εθνικά σήματα πιστοποίησης,
- στ) ενίσχυση της θέσης των αγροδιατροφικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού,
- ζ) αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων που ανήκουν σε κλάδους της μεταποίησης,
- η) ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας, διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον που περιορίζουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής καθώς και στη χρήση νέων τεχνολογιών,
- θ) διατήρηση και δημιουργία θέσεων εργασίας.

Η Παρέμβαση Π3-73-2.3 συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (εφεξής ΕΓΤΑΑ) και το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (εφεξής ΑΠΔΕ).

Ο προϋπολογισμός των αιτήσεων στήριξης δύναται να κυμαίνεται από **400.001,00** ευρώ μέχρι και **5.000.000,00** ευρώ.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης θα υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά, μέσω του Ολοκληρωμένου

Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ).

Η επιλογή και ένταξη των δικαιούχων γίνεται με **συγκριτική αξιολόγηση και βαθμολόγηση της κάθε αίτησης**. Οι αιτήσεις στήριξης που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται στο θεσμικό πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-73-2.3 και κατατάσσονται με απόλυτα φθίνουσα σειρά. Οι αιτήσεις που έχουν λάβει βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση με τη βάση της κάθε κατηγορίας επιλέγονται για στήριξη μέχρι την κάλυψη των διαθέσιμων πιστώσεων.

3. ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ο **προϋπολογισμός** των αιτήσεων στήριξης δύναται να κυμαίνεται από **400.001,00 ευρώ** μέχρι και **5.000.000,00 ευρώ**. Η ένταση στήριξης – χρηματοδότησης των αιτήσεων στήριξης καθορίζεται ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Ένταση στήριξης
Μικρά νησιά Αιγαίου (αφορά όλα τα νησιά του Αιγαίου πλην Εύβοιας και Κρήτης)	75%
Περιφέρειες Ιονίου, Κρήτης, Θεσσαλίας και στις ηπειρωτικές περιοχές που συμπεριλαμβάνονται στα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), δηλαδή στην Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας και στους Δήμους Μεγαλόπολης, Τρίπολης, Γορτυνίας της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας και στο Δήμο Οιχαλίας της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου	65%
Περιφέρεια Πελοποννήσου, πλην των ανωτέρω τεσσάρων Δήμων, και Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου, Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	50%
Περιφέρεια Αττικής	40%

Για τις περιπτώσεις επενδυτικών δαπανών που στοχεύουν σε εξοικονόμηση ενέργειας, ύδατος, μείωσης εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου και μείωση αποβλήτων, σε ποσοστό από 20% και άνω του συνολικού αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης, **προβλέπεται η προσαύξηση της έντασης στήριξης κατά 10% στο ύψος της συγκεκριμένης δαπάνης**, υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το μέγιστο ποσοστό που προβλέπεται από το άρθρο 73 παρ.4 του Καν. (ΕΕ) 2021/2115, όπως ισχύει.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Δικαιούχοι της Παρέμβασης Π3-73-2.3 είναι οι **πολύ μικρές, οι μικρές και οι μεσαίες** επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, καθώς και οι **μεγάλες επιχειρήσεις** που δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων (ως πρώτη ύλη) που ανήκουν στο παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ και το τελικό προϊόν είναι γεωργικό. Είναι επιλέξιμη κάθε μορφή επιχείρησης που έχει υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β' ή Γ' κατηγορίας, με εξαίρεση τις

επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.

Είναι επιλέξιμες για ενίσχυση αιτήσεις στήριξης:

α) που υποβάλλονται:

- από μη προβληματικές επιχειρήσεις
- νομικά πρόσωπα και συνεταιρισμούς που έχουν συσταθεί έως την ημερομηνία οριστικοποίησης στο ΟΠΣΚΕ, της υποβολής αίτησης στήριξης,
- ατομικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν πραγματοποιήσει έναρξη επιτηδεύματος έως την ανωτέρω ημερομηνία,
- από φορείς για τους οποίους δεν έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή τους σε προηγούμενα προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα ή μη και δεν έχει προσκομισθεί απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος ποσού,
- από δικαιούχους του Υπομέτρου 4.2 του Μέτρου 4 του ΠΑΑ 2014-2022 υπό την προϋπόθεση ότι κατά την ημερομηνία οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΕ έχει ολοκληρωθεί το εγκεκριμένο επιλέξιμο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της αίτησης στήριξης που υλοποίησε ο δικαιούχος στο πλαίσιο του Υπομέτρου 4.2 και θα έχει οριστικοποιηθεί στο ΠΣΚΕ το αίτημα ελέγχου για την καταβολή της τελικής δόσης της εγκεκριμένης Δημόσιας Ενίσχυσης.

β) που αφορούν σε επενδύσεις:

- μεταποίησης/εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων (πρώτη ύλη και τελικό προϊόν) που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της ΣΛΕΕ (γεωργικών προϊόντων) πλην των αλιευτικών προϊόντων και της κάνναβης,
- μεταποίησης/εμπορίας και/ή ανάπτυξης μη γενετικά τροποποιημένων προϊόντων (εκτός ζωοτροφών),
- σε επίπεδο χονδρικού εμπορίου,
- μη παροχής υπηρεσιών μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση την έκθλιψη ελαιοκάρπου, τη σφαγή ζώων και την ξήρανση δημητριακών, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας,
- με αιτούμενο προϋπολογισμό εντός των ορίων που ορίζει η παρούσα Δράση,
- βιώσιμες.

Τα επενδυτικά σχέδια θα επιλέγονται στη βάση κριτηρίων επιλογής που θα στηρίζονται στις εξής αρχές και προτεραιότητες:

- Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον,
- Παραγωγή προϊόντων ποιότητας (όπως ΠΟΠ, ΠΓΕ),
- Προστασία του περιβάλλοντος, συμβολή στο μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ΑΠΕ) και μείωσης εκπομπών αερίου θερμοκηπίου

και επεξεργασίας αποβλήτων),

- Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών,
- Εξοικονόμηση ύδατος,
- Διατήρηση υφιστάμενων και αύξηση θέσεων απασχόλησης,
- Μέγεθος της επιχείρησης,
- Ωριμότητα επενδυτικού σχεδίου,
- Εξωστρέφεια επιχείρησης,
- Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε ηπειρωτική περιοχή που συμπεριλαμβάνεται στα Σχέδια Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ) ή σε περιοχή που έχει πληγεί από φαινόμενα που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή όπως πλημμύρες και πυρκαγιές ή σε νησιωτική περιοχή με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους,
- Επεξεργασία πρώτων υλών, προερχόμενων από συμβολαιακή γεωργία,
- Μείωση του αποτυπώματος άνθρακα.

5. ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ

Ενισχύονται αιτήσεις στήριξης από δικαιούχους οι οποίοι μεταποιούν/επεξεργάζονται **ως πρώτη ύλη προϊόντα (γεωργικά προϊόντα)** του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παραγωγή **τελικών προϊόντων που ανήκουν επίσης στο εν λόγω Παράρτημα Ι (γεωργικά προϊόντα)**.

Η πρώτη ύλη και τα τελικά προϊόντα δύναται να ανήκουν στους ακόλουθους κλάδους:

• Κρέας

Ενδεικτικά ενισχύονται: τα σφαγεία (αιγοπροβάτων, βοοειδών, πουλερικών, χοιρινών), οι μονάδες τεμαχισμού και τυποποίησης κρέατος, οι μονάδες παρασκευής κρεατοσκευασμάτων, οι μονάδες παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας, οι μονάδες διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων.

• Γάλα

Ενδεικτικά ενισχύονται: τα τυροκομεία, οι μονάδες επεξεργασίας γάλακτος, οι μονάδες παρασκευής γισούρης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος (κεφίρ), οι μονάδες αξιοποίησης παραπροϊόντων γάλακτος (τυρόγαλα).

• Αυγά

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες τυποποίησης και συσκευασίας αυγών, οι μονάδες επεξεργασίας αυγών για παραγωγή προϊόντων με βάση το αυγό (αυγό σε σκόνη, ασπράδι αυγού).

• Μέλι

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες επεξεργασίας, τυποποίησης και συσκευασίας μελιού

• Αναπήνιση κουκουλιών

Ενισχύονται οι μονάδες αναπήνισης νωπών κουκουλιών.

• Ζωοτροφές

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες παραγωγής πλήρων τυποποιημένων μιγμάτων ζωοτροφών

παρασκευαστήρια ζωοτροφών.

ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ οι μονάδες παραγωγής ιχθυοτροφών

- **Δημητριακά**

Ενδεικτικά ενισχύονται: τα ξηραντήρια δημητριακών, οι μονάδες αποφλοιώσης, επεξεργασίας, τυποποίησης ρυζιού, οι κυλινδρόμυλοι.

- **Ελαιούχα Προϊόντα**

Ενδεικτικά ενισχύονται: τα ελαιοτριβεία, τα τυποποιητήρια – συσκευαστήρια ελαιολάδου. ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ τα πυρηνελαιουργεία.

- **Οπωροκηπευτικά**

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες διαλογής, τυποποίησης, συσκευασίας, συντήρησης, ψύξης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, μανιταριών, οσπρίων, οι μονάδες μεταποίησης βιομηχανικής τομάτας, οι μονάδες μεταποίησης λαχανικών (ψητών λαχανικών, λιαστής τομάτας), τα κονσερβοποιεία φρούτων και λαχανικών, οι μονάδες χυμοποίησης οπωρών και εσπεριδοειδών, οι μονάδες αποξήρανσης φρούτων, οι μονάδες παραγωγής μαρμελάδων και γλυκών κουταλιού, οι μονάδες επεξεργασίας ξηρών καρπών, σύκων, σταφίδων, βρώσιμων ελαίων, οσπρίων, πατάτας, μανιταριών.

- **Οίνος**

Ενισχύονται τα οινοποιεία.

ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ τα εμφιαλωτήρια οίνου ως μεμονωμένη δράση. Ο εξοπλισμός εμφιάλωσης ενισχύεται ΜΟΝΟ στο πλαίσιο ίδρυσης νέων ή εκσυγχρονισμού υφιστάμενων οινοποιείων.

- **Ξύδι**

Ενισχύονται οι μονάδες παραγωγής ξυδιού.

- **Άνθη**

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες μεταποίησης, τυποποίησης και συσκευασίας δρεπτών και αποξηραμένων ανθέων και γλαστρικών. ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΕΤΑΙ η παραγωγή γλαστρικών και δρεπτών ανθέων.

- **Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά**

Ενισχύονται οι μονάδες ξήρανσης, επεξεργασίας, τυποποίησης, συσκευασίας και συντήρησης φαρμακευτικών, αρωματικών φυτών και κρόκου Κοζάνης.

ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ οι μονάδες κάνναβης.

- **Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό**

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες επεξεργασίας, τυποποίησης, συσκευασίας σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΕΤΑΙ η παραγωγή σπόρων και σποροφύτων.

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ και σε υφιστάμενες μονάδες μεταποίησης γεωργικών προϊόντων του Παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ ενισχύονται ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων (υγρών, στερεών και αερίων) με την προϋπόθεση ότι το παραγόμενο προϊόν επαναχρησιμοποιείται αποκλειστικά στην εν λόγω μονάδα και δεν αποτελεί προϊόν εμπορίας αυτής .

Οι δράσεις που προβλέπονται στους ανωτέρω τομείς αφορούν κυρίως σε **ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς,**

μετεγκαταστάσεις μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων, συγχωνεύσεις μονάδων, μονάδες διαχείρισης υποπροϊόντων (όταν η πρώτη ύλη (υποπροϊόν) και το παραγόμενο τελικό προϊόν είναι γεωργικά προϊόντα), λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματοδότηση μέσω της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (εφεξής ΚΟΑ) ανά κλάδο και μέσω άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Στο Πλαίσιο της Παρέμβασης δεν ενισχύονται:

- αιτήσεις στήριξης που αφορούν την πρωτογενή γεωργική παραγωγή
- η μεταποίηση /εμπορία και/ή ανάπτυξη προϊόντων κάνναβης
- ο εκκοκκισμός βάμβακος
- η μεταποίηση /εμπορία και/ή ανάπτυξη αλιευτικών προϊόντων
- η παραγωγή υλικών φύτευσης
- η παρασκευή προϊόντων με βάση το αλεύρι
- η παρασκευή προϊόντων διατροφής, εκτός εκείνων που περιγράφονται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- η μεταποίηση /εμπορία /συσκευασία και/ή ανάπτυξη προϊόντων καφέ
- η μεταποίηση/εμπορία/συσκευασία και/ή ανάπτυξη προϊόντων ζάχαρης
- η ίδρυση ελαιοτριβείων
- η ίδρυση σφαγείων. Κατ' εξαίρεση ενισχύεται: α) η ίδρυση σφαγείων, δυναμικότητας μέχρι 400 τόνους κρέατος/έτος στις νησιωτικές περιοχές και β) η ίδρυση σφαγείων πουλερικών σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές
- η ίδρυση εμφιαλωτηρίων οίνου. Η προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού εμφιάλωσης οίνου ενισχύεται μόνο στο πλαίσιο ίδρυσης οινοποιείου ή εκσυγχρονισμού υφιστάμενου οινοποιείου.

Επισημάνσεις:

- Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση και/ή η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού και/ή επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων.
- Κατ' εξαίρεση όσον αφορά στην περίπτωση μονάδων ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, αυτές μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό στο πλαίσιο της παρούσας και να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα, είτε στην υφιστάμενη θέση είτε σε νέα θέση, εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας εφόσον καλύπτονται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις. Στην περίπτωση μεταφοράς τους σε νέα θέση οι παλιές εγκαταστάσεις παύουν να λειτουργούν και δεν είναι δυνατή η επαναλειτουργία τους ως ελαιοτριβείο.
- Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό

αυτών.

6. ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ & ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-73-2.3 οι παρακάτω δαπάνες είναι επιλέξιμες προς στήριξη:

- Αγορά οικοπέδου χωρίς κτίσμα. Το ύψος της δαπάνης αυτής δεν υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης.
- Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας εντός των ορίων του οικοπέδου υλοποίησης της επένδυσης
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου και του εξοπλισμού εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί την λειτουργία της μονάδας. Οι δαπάνες που αφορούν σε ιδιοκατασκευή μηχανολογικού εξοπλισμού θεωρούνται επιλέξιμες, εφόσον ο συγκεκριμένος εξοπλισμός διαθέτει ανεξίτηλο σειριακό αριθμό (serial number- SN) εντός ειδικού μόνιμου μεταλλικού πλαισίου.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για τις ανάγκες της επιχείρησης, εξοικονόμησης ύδατος και ενέργειας, μείωσης εκπομπών αερίου θερμοκηπίου. Ο εν λόγω εξοπλισμός δεν ενισχύεται ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού επεξεργασίας των αποβλήτων (υγρών, στερών και αερίων) των μονάδων μεταποίησης γεωργικών προϊόντων. Ο εξοπλισμός αυτός ενισχύεται και ως μεμονωμένη δράση.
- Δαπάνες σύνδεσης με δίκτυα ηλεκτροδότησης, υδροδότησης, τηλεφωνίας, γεωθερμίας που πραγματοποιούνται εντός των ορίων του οικοπέδου υλοποίησης της πράξης.
- Αγορά καινούργιων οχημάτων και συγκεκριμένα:
 - i. οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για τη λειτουργία της επιχείρησης προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα και η υγιεινή του προϊόντος (αφορά στην πρώτη ύλη ως γεωργικό προϊόν και στο παραγόμενο τελικό προϊόν/υποπροϊόν ως γεωργικό προϊόν).
Ενδεικτικά αναφέρονται:
 - ισοθερμικά βυτία αναγκαία για τη μεταφορά του γάλακτος προς τον χώρο τυποποίησης /μεταποίησης,
 - βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς ελαιοπυρήνα και υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων
 - ψυγεία αποκλειστικά για χονδρεμπορία προϊόντων,
 Το ύψος των δαπανών για την αγορά οχημάτων, **δεν υπερβαίνει το 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης.**
 - ii. μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης. Ενδεικτικά αναφέρονται:
 - περονοφόρα
 - παλετοφόρα
 - ανυψωτικά.

- Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC Global Standards, IFS, GLOBAL G.A.P.).
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μηχανογράφησης, γραφείων και ασφάλειας επιχείρησης (ενδεικτικά αναφέρονται αγορά τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, tablet πωλήσεων και περιφερειακών 9 μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων).
- Απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού (ERP/CRM/SCADA/PLC κ.α.) και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).
- Γενικές και άυλες δαπάνες, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών, συμβολαιογράφων, συμβούλων, αμοιβές εκπόνησης μελετών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, τη μείωση αποτυπώματος άνθρακα, την οικονομική βιωσιμότητα και τη σκοπιμότητα. Οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες εφόσον συνδέονται άμεσα και κατ' αποκλειστικότητα με την εκτέλεση της πράξης και είναι αναγκαίες για την προετοιμασία, την εκτέλεσή της ή/και την αποπληρωμή της. Το ύψος των γενικών και άυλων δαπανών συνολικά, **δεν υπερβαίνει το 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης**. Η αμοιβή του συμβούλου για την σύνταξη της αίτησης στήριξης και την παρακολούθηση της υλοποίησης της πράξης υπολογίζεται ως ποσοστό του προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης, με ανώτατο όριο:
 - i. 3% για αίτηση στήριξης από 400.001,00 ευρώ μέχρι 2.000.000,00 ευρώ, και
 - ii. 2% για το επιπλέον ποσό της αίτησης στήριξης από 2.000.001,00 ευρώ μέχρι 5.000.000,00 ευρώ.

Δεν ενισχύονται οι ακόλουθες δαπάνες:

- α) Μίσθωση κτηριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
- β) Δαπάνες ανέγερσης ή εκσυγχρονισμού κτιριακών εγκαταστάσεων και εργασίες διαμόρφωσης χώρων στους κλάδους που δραστηριοποιούνται οργανώσεις παραγωγών που υλοποιούν επιχειρησιακό σχέδιο, με εξαίρεση την ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων για τους κλάδους των Οπωροκηπευτικών και του Οίνου καθώς και οι ΟΕΦ στον κλάδο του Ελαιολάδου και της Επιτραπέζιας Ελιάς σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα κεφάλαια 3.5.1, 3.5.3 και 3.5.5 του ΣΣΚΑΠ.
- γ) Έργα συντήρησης κτηριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού.
- δ) Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεόμενα με την εκτέλεση της πράξης (πχ προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
- ε) Εργασίες πρασίνου (δενδροφυτεύσεις, παρτέρια, γκαζόν, κ.λπ.) καθώς και έργα διακόσμησης και καλλωπισμού.
- στ) Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου υλοποίησης της πράξης.
- ζ) Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.

- η) Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μηχανουργείου ή αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.).
- θ) Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση λοιπού εξοπλισμού γραφείων (αριθμομηχανές, έπιπλα κ.λπ.) εκτός των αναφερομένων στο εδάφιο ι της παρ. 4 του παρόντος άρθρου.
- ι) Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους
- ια) Αγορά, μεταχειρισμένων οχημάτων και μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
- ιβ) Δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνεται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί.
- ιγ) Δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.
- ιδ) Δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά τον διοικητικό έλεγχο αξιολόγησης της αίτησης στήριξης ή της αίτησης τροποποίησης.
- ιε) Υπερβάσεις κόστους δαπανών εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αξιολόγησης αίτησης τροποποίησης του δικαιούχου.
- ιστ) Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός εάν αυτό προσελήφθη για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της πράξης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του. Η εκπαίδευση του προσωπικού δεν υπολογίζεται για ενίσχυση εκτός της περίπτωσης που αφορά πιστοποιητικά (πχ HACCP) σε νέες τεχνολογίες.
- ιζ) Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε κλάδους όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή (π.χ. από την ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων).
- ιη) Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα.
- ιθ) Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση.
- κ) Δαπάνες που αφορούν την κατασκευή ιστοσελίδας και της δημιουργίας εντύπου διαφημιστικού υλικού της μεταποιητικής μονάδας.
- κα) Δαπάνες που αφορούν σε υποδομές και εξοπλισμό για τη διαμόρφωση επισκέψιμων εκθεσιακών και συνεδριακών χώρων, χώρων εκδηλώσεων και πρατηρίων των μεταποιητικών μονάδων.

Επίσης:

- Δαπάνες εργασιών που πραγματοποιήθηκαν **προγενέστερα της ημερομηνίας της υποβολής της αίτησης στήριξης, δεν είναι επιλέξιμες** (άρθρο 86, Καν. (ΕΕ) 2021/2115). Προκειμένου να καταβληθεί η ενίσχυση, οι αιτούμενες δαπάνες θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί και εξοφληθεί μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης. Κατ' εξαίρεση, οι γενικές δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες και συγχρηματοδοτούνται εάν έχουν πραγματοποιηθεί μετά την 01.01.2024
- Δαπάνες πράξεων που έχουν ολοκληρωθεί ως προς το φυσικό αντικείμενό τους ή έχουν εκτελεστεί πλήρως, πριν οριστικοποιηθεί στο ΟΠΣΚΕ η υποβολή της αίτησης στήριξης, ανεξάρτητα από το έχουν πραγματοποιηθεί όλες οι σχετικές πληρωμές, σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 3, εδ. 3 της 3506/18-12-2023 απόφασης του Υφυπουργού ΑΑΤ.
- Δαπάνες που αφορούν αιτήσεις τροποποίησης των πράξεων που υποβάλλονται σύμφωνα με

διαδικασία I.1.6 «Τροποποίηση πράξης» του ΣΔΕ, είναι επιλέξιμες, εφόσον έχουν υλοποιηθεί μετά την οριστικοποίηση στο ΟΠΣΚΕ της αίτησης στήριξης.

7. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Ο προϋπολογισμός των αιτήσεων στήριξης δύναται να κυμαίνεται από 400.001,00 ευρώ μέχρι και 5.000.000,00 ευρώ.

Στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-73-2.3 η χρηματοδότηση της υλοποίησης των αιτήσεων στήριξης καλύπτεται από τη Δημόσια Ενίσχυση και την Ιδιωτική Συμμετοχή.

Η Δημόσια Ενίσχυση καθορίζεται επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού με βάση την ένταση στήριξης και χορηγείται με την μορφή επιχορήγησης κεφαλαίου από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (Ε.Γ.Τ.Α.Α.) και το Ελληνικό Δημόσιο (Π.Δ.Ε.).

Η ιδιωτική συμμετοχή καλύπτεται από τον δικαιούχο της αίτησης στήριξης με ίδια κεφάλαια ή/και τραπεζικό δανεισμό και καθορίζεται ως **η διαφορά μεταξύ του συνολικού προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης και της Δημόσιας Ενίσχυσης.**

Η Δημόσια Ενίσχυση χορηγείται **απολογιστικά**, δηλαδή μετά την υλοποίηση των επιλέξιμων δαπανών, και την πιστοποίησή τους από τα αρμόδια Όργανα όπως αυτά θα καθορισθούν στο θεσμικό πλαίσιο.

Για την διευκόλυνση της χρηματοδότησης της υλοποίησης των αιτήσεων στήριξης, προβλέπεται:

- η **χορήγηση προκαταβολής**, η οποία χορηγείται μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το **50%** της εκάστοτε υπολειπόμενης Δημόσιας Ενίσχυσης. Η λήψη προκαταβολής υπόκειται στη σύσταση τραπεζικής εγγύησης από τον δικαιούχο που αντιστοιχεί στο 100% του ποσού της αιτούμενης προκαταβολής

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με του ευθύνη του ΕΦ εκδίδεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της Παρέμβασης προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται σε αυτήν, σύμφωνα με τη διαδικασία I.1.1 «Έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος» του ΣΔΕ. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αναρτάται στους διαδικτυακούς τόπους www.diavgia.gr, www.agrotikianaptixi.gr και www.minagric.gr, είκοσι (20) ημερολογιακές ημέρες πριν την έναρξη κάθε περιόδου υποβολής.

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι, προκειμένου να ενταχθούν στη Παρέμβαση Π3-73-2.3, υποβάλλουν προς τον ΕΦ, ηλεκτρονικά την αίτηση στήριξής τους, **μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) στον δικτυακό τόπο www.opske.gr** καθώς επίσης και πλήρη φάκελο υποψηφιότητας (**ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**).

Βάσει της 1ης Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος της Παρέμβασης Π3-73-2.3, η υποβολή των ηλεκτρονικών αιτήσεων στήριξης και φακέλων υποψηφιότητας στο ΟΠΣΚΕ **εκκινεί την 07/05/2025 και λήγει την 07/07/2025 και ώρα 15:00.**

Οι δικαιούχοι υποβάλλουν ανά ΑΦΜ μόνο μία αίτηση στήριξης ανά πρόσκληση και η αίτηση στήριξης αυτή αφορά έναν συγκεκριμένο κλάδο, μία συγκεκριμένη κτηριακή εγκατάσταση και μία συγκεκριμένη Περιφερειακή Ενότητα εντός των ορίων της οποίας θα υλοποιηθεί η προτεινόμενη αίτηση στήριξης.

Η επιλογή και ένταξη των δικαιούχων γίνεται με συγκριτική αξιολόγηση και βαθμολόγηση της κάθε αίτησης. Οι αιτήσεις στήριξης που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται στο θεσμικό πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-73-2.3 και κατατάσσονται με απόλυτα φθίνουσα σειρά.

Οι αιτήσεις που έχουν λάβει βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση με τη βάση της κάθε κατηγορίας επιλέγονται για στήριξη μέχρι την κάλυψη των διαθέσιμων πιστώσεων.